

Beretning
om
TILSKUD TIL
RETSHJÆLPSINSTITUTIONER
2009

Afgivet af Civilstyrelsen i april 2009

Reglerne

Som led i implementeringen af reformen vedrørende blandt andet fri proces og retshjælp, der er vedtaget ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love, er der udstedt en bekendtgørelse om tilskud til retshjælpskontorer og advokatvagter, bekendtgørelse nr. 1296 af 8. december 2006. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i retsplejelovens § 323, stk. 7, og § 324.

Bekendtgørelsen indeholder den nærmere regulering, der er forudsat i forarbejderne til ændringsloven, som bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436 fra 2004 om reform af den civile retspleje III.

Justitsministeriet tilførte i 2007 retshjælpsområdet yderligere midler og oprettede en udligningspulje med henblik på at sikre kontinuitet i tilskuddenes størrelse. Som følge af udligningspuljens oprettelse blev tilskudsbekendtgørelsen ændret ved bekendtgørelse nr. 1057 af 31. august 2007.

Retshjælpsinstitutionerne opdeles i retshjælpskontorer (private institutioner, hvor rådgiverne ikke nødvendigvis er advokater) og advokatvagter (lokale advokater, der typisk én gang om ugen yder gratis rådgivning på biblioteker og lignende). Retshjælp kan inddeles i trinene 1, 2 og 3, der nærmere er defineret i bekendtgørelsen om offentlig retshjælp ved advokater, bekendtgørelse nr. 1469 af 12. december 2007. Advokatvagter yder alene rådgivning på trin 1, hvorimod retshjælpskontorer kan yde retshjælp svarende til både trin 1, 2 og 3.

Retshjælpapuljen

Hvert år afsættes et beløb på finansloven (retshjælpapuljen), hvorfra der ydes tilskud til alle retshjælpsinstitutionerne. Der har været et ønske i Retsplejerådet om, at i hvert fald en del af tilskuddet til retshjælpskontorer betinges af aktivitetsniveauet i det pågældende kontor. Der har ikke været ønske om indholdsmæssige ændringer for så vidt angår advokatvagterne.

Retshjælpapuljen er opdelt i 3 puljer; basispuljen (82,5% af retshjælpapuljen) og aktivitetspuljen (5% af retshjælpapuljen) og udligningspuljen (12,5% af den samlede retshjælpapulje). Advokatvagter kan alene få tilskud fra basispuljen og udligningspuljen, hvorimod retshjælpskontorerne også kan få tilskud fra aktivitetspuljen.

Der er på finansloven for 2009 afsat 11,4 mio. kr. til retshjælpapuljen. Endvidere er der tilbagebetalt 83.151 kr. fra advokatvagter, der er lukket i 2008, og beløbet indgår nu i den samlede retshjælpapulje for 2009.

Basispuljen udgør i 2009 9.473.600 kr., aktivitetspuljen 574.158 kr. og udligningspuljen 1.435.394 kr.

En af de godkendte tilskudsberettigede retshjælpsinstitutioner modtager tillige hvert år tilskud fra Justitsministeriets andel i Landbrugslotteriets overskud i det pågældende år. Det beløb, der forventes modtaget herfra, fratrækkes i henhold til bekendtgørelsens § 3 a, stk. 4, i basistilskuddet fra Civilstyrelsen. I 2009 er beløbet fra Landbrugslotteriet 120.000 kr. større end i 2008.

Ansøgningerne

Civilstyrelsen har modtaget ansøgninger om tilskud fra i alt 87 godkendte retshjælpsinstitutioner rundt om i landet. Herudover har Civilstyrelsen i løbet af året modtaget 6 ansøgninger om godkendelse til at blive tilskudsberettiget.

De godkendte institutioner har tilsammen søgt om 13.335.750 kr.

Godkendelse

Civilstyrelsen har afslået ansøgninger fra 5 retshjælpskontorer og 1 advokatvagt, der har søgt om at blive godkendt som berettiget til at kunne modtage tilskud fra retshjælpapuljen.

Ansøgningerne fra de 5 retshjælpskontorer er afslået, fordi man ønskede at etablere sig i områder, hvor der i forvejen var tilstrækkelige retshjælpstilbud, og Civilstyrelsen meddelte derfor afslag under henvisning til § 1, stk. 2, og § 2, stk. 2, i tilskudsbekendtgørelsen.

Ansøgningen fra advokatvagten er afslået, fordi man ønskede at begrænse rådgivningen til visse sagsområder, og Civilstyrelsen meddelte derfor afslag under henvisning til tilskudsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2.

Basistilskud

Ved beregningen af basistilskuddet har Civilstyrelsen i hvert enkelt tilfælde skønnet, hvor store institutionens rimelige driftsudgifter i 2009 må antages at blive. Ved denne vurdering lægges der navnlig vægt på oplysningerne i regnskabet om de i 2008 afholdte udgifter sammenholdt med budgettet for 2009. Der lægges eventuelt også vægt på oplysningerne i regnskabet for 2007 med henblik på at vurdere udgifternes rimelige størrelse i forhold til det budgetterede. Civilstyrelsen har i visse tilfælde anmodet om yderligere oplysninger fra ansøgeren til brug for vurderingen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der alene kan ydes basistilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i § 3a, stk. 1, hvilket vil sige:

1. Rimelig leje af lokaler eller anskaffelse af lokaler i øvrigt.
2. Et rimeligt honorar til lederen af institutionen og efter omstændighederne til rådgiverne. Honoraret skal som udgangspunkt fastsættes på timebasis.
3. Rimelig løn til eventuelt kontorphersonale.
4. Rimelige kontorholdsudgifter og eventuelt udgifter til uddannelse af rådgivere.
5. Rimelige udgifter til oplysningsvirksomhed.

Det bemærkes desuden, at udgiften skal være rimelig set i forhold til institutionens art og drift. Ekstraordinært store udgifter til eksempelvis annoncering og lignende er således ikke rimelige, medmindre der er saglige hensyn, der taler for, at netop disse udgifter i det pågældende år er af den pågældende størrelse.

Det bemærkes endvidere, at der alene efter omstændighederne kan ydes en rimelig løn til rådgiverne på et retshjælpskontor. Disse omstændigheder kan eksempelvis være, at kontoret er hjemmehørende i et område, hvor det er vanskeligt at rekruttere frivillige, ulønnede rådgivere. Lønnen skal som udgangspunkt fastsættes på timebasis, og rimeligheden i lønnens størrelse må vurderes på denne baggrund. Udgifter til egentlig advokatbistand til den retshjælpssøgende kan ikke anses for løn til kontorets rådgivere.

Civilstyrelsen modtager som anført ovenfor samlet ansøgninger for et beløb, der ganske væsentligt overstiger bevillingen på finansloven. Hvis summen af de rimelige driftsudgifter overstiger det beløb, der er til rådighed i basispuljen, reduceres basistilskud til institutioner, hvis rimelige driftsudgifter ligger over en administrativt fastsat grænse, forholdsmæssigt. Denne grænse er fastsat til 25.000 kr. Den forholdsmæssige reduktion foretages med samme procentsats på alle de ansøgninger, der ligger over grænsen. Procentsatsen for 2009 ligger på 13%.

Overskud fra udligningspuljen udbetales som basistilskud efter § 3, stk. 2. I 2009 er 927.621 kr. overført fra udligningspuljen som overskydende midler til basispuljen. Dette har medført, at det tildelte basistilskud i 2009 dækker alle institutionernes godkendte rimelige driftsudgifter.

Udligningstilskud

Efter § 3c kan der i 2009 ydes udligningstilskud til advokatvagter og retshjælpskontorer, som har modtaget basistilskud, som er enten 10.000 kr. eller 10% lavere end det tilskud, de pågældende institutioner modtog i 2006. Udligningstilskuddet kan maksimalt udgøre forskellen mellem de godkendte rimelige driftsudgifter efter § 3a og det tilskud, der blev modtaget i 2006. Summen af basistilskud efter reduktion og udligningstilskud kan således ikke overstige de godkendte driftsudgifter. Som anført ovenfor er der i 2009 efter uddeling af udligningstilskud overskydende midler i puljen, der herefter er overført til basispuljen. De overskydende midler fra udligningspuljen er i bilaget til beretningen for 2009 betegnet som restudligningspulje.

Med virkning fra året 2010 kan udligningstilskuddet maksimalt udgøre forskellen mellem de godkendte rimelige driftsudgifter efter § 3a og det tilskud, der blev modtaget det foregående år.

Aktivitetstilskud

Ud over basistilskuddet kan retshjælpskontorerne søge om aktivitetstilskud. Reglerne om aktivitetstilskud finder ikke anvendelse for advokatvagterne.

Aktivitetstilskuddet beregnes efter § 3b. Efter bestemmelsen lægges der vægt på omfanget af den retshjælp, retshjælpskontoret har ydet det foregående finansår. For så vidt angår rådgivning ud over trin 1, lægges der kun vægt på omfanget af retshjælp omfattet af retshjælp ved advokater på trin 2 og 3, og som er ydet til personer, der opfylder de økonomiske betingelser for retshjælp på trin 2 og 3.

Aktivitetstilskud beregnes på baggrund af oplysningerne i det enkelte retshjælpskontors årsberetning om omfanget af den retshjælp, som kontoret har ydet. På grundlag af de indsendte oplysninger er der i 2008 i alt givet rådgivning i 34.013 henvendelser, der indgår i den samlede beregning af aktivitetstilskud.

Fordelingen

Civilstyrelsen har for at højne gennemsigtigheden af fordelingen af midlerne fra retshjælpspuljen optrykt en oversigt over samtlige bevillinger som bilag til denne beretning.

Bilag

Navn	2006	2007	2008	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Københavns Retshjælp	1.550.000	1.899.068	1.881.566	3.223.000	1.723.000	1.494.381	171.439	55.619	173.000	1.894.439
Advokatvagten i Stenløse	28.000	28.000	23.300	38.500	15.000	15.000	0	0	0	15.000
Advokatvagten i Maribo	21.000	21.000	17.500	17.500	14.000	14.000	0	0	0	14.000
Korsør Advokaternes Retshjælp	12.700	2.300	6.750	0	0	0	0	0	0	0
Høng Advokaternes Retshjælp	17.500	17.000	13.433	17.000	17.000	17.000	0	0	0	17.000
Advokaternes Retshjælp i Ringkøbing	17.000	13.000	26.000	14.000	14.000	14.000	0	0	0	14.000
Vejle Advokaternes Retshjælp	31.000	10.000	11.000	19.000	12.000	12.000	0	0	0	12.000
Hillerød Advokaternes Retshjælp	35.000	34.652	50.000	50.000	50.000	43.366	0	0	6.634	50.000
Gladsaxe Advokaternes Retshjælp	15.000	12.000	13.200	6.268	6.000	6.000	0	0	0	6.000
Odder Advokaternes Retshjælp	12.000	12.000	13.000	15.000	15.000	15.000	0	0	0	15.000
Advokatvagten i Fakse	54.000	50.000	44.524	0	0	0	0	0	0	0
Dansk Kvindesamfund, København	30.000	34.175	42.250	45.000	45.000	39.029	0	0	5.971	45.000
Advokatvagten i Århus	105.000	105.000	104.125	105.000	94.250	81.744	0	12.506	0	94.250
Advokatvagten i Middelfart	11.000	11.000	11.000	9.000	9.000	9.000	0	0	0	9.000
Vordingborg Advokaternes Retshjælp	17.000	17.700	17.700	47.169	33.250	28.838	0	0	4.412	33.250
Advokaternes gratis retshjælp i Thisted	18.000	19.000	19.000	21.000	21.000	21.000	0	0	0	21.000
Advokaternes Retshjælp i Hørsholm Retskreds	14.000	11.000	6.000	6.000	3.000	3.000	0	0	0	3.000
Advokatvagten i Vesthimmerlands Kommune	20.000	20.000	22.000	20.000	18.000	18.000	0	0	0	18.000
Advokatvagten i Årslev	22.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gråsten Advokaternes Retshjælp	10.000	7.000	7.500	6.500	6.500	6.500	0	0	0	6.500
Advokatvagten i Holstebro	23.000	25.000	26.363	35.000	29.000	25.152	0	0	3.848	29.000
Advokatvagten i Helsingør	3.300	25.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Arbejdernes Retshjælp i Skive	126.000	125.000	126.369	165.000	126.000	109.282	6.381	16.718	0	132.381
Advokatvagten i Helsingør	4.000	4.000	5.000	5.000	5.000	5.000	0	0	0	5.000
Vesterbro Retshjælp	125.000	125.000	134.029	156.500	137.500	119.256	6.989	0	18.244	144.489
Kofoeds Skoles Retshjælp	70.423	70.423	70.600	63.600	63.600	55.161	0	8.439	0	63.600
Næstvedadvokaternes Rådgivningskontor	0	0	18.000	0	0	0	0	0	0	0
Advokatvagten i Brædstrup	0	0	0	3.000	3.000	3.000	0	0	0	3.000
Odense Retshjælp	135.000	110.000	130.000	130.000	107.000	92.803	0	14.197	0	107.000

Navn	2006	2007	2008	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Randersadvokaternes Retshjælp	25.000	25.000	23.000	0	0	0	0	0	0	0
Skælskøradvokaternes Retshjælp	19.500	2.000	18.000	13.200	10.000	10.000	0	0	0	10.000
Advokatvagten i Skanderborg	37.250	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Advokaternes Retshjælp i Esbjerg	16.000	16.000	16.000	16.000	8.000	8.000	0	0	0	8.000
Dansk Kvindesamfund, Koldingkreds	35.000	37.318	31.706	35.000	32.000	27.754	1.165	4.246	0	33.165
Advokaternes Retshjælp i Ballerup m.v.	30.000	30.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Esbjerg Retshjælp	322.000	322.000	331.243	325.000	315.000	273.204	13.623	41.796	0	328.623
Advokaternes Frie Retshjælp i Aalborg	30.000	30.000	24.000	25.000	20.000	20.000	0	0	0	20.000
Århus Retshjælp	1.729.000	1.729.000	1.787.451	1.836.000	1.717.000	1.489.177	80.740	227.823	0	1.797.740
Advokatvagten i Silkeborg	33.000	33.000	27.500	3.931	3.931	3.931	0	0	0	3.931
Advokatvagten i Lemvig	4.000	6.000	14.425	0	0	0	0	0	0	0
Ringstedadvokaternes Rådgivningskontor	30.573	15.400	14.731	0	0	0	0	0	0	0
Advokatvagten i Hirtshals	31.000	31.000	31.000	30.500	28.000	25.000	0	3.000	0	28.000
Slagelse Advokaternes Retshjælp	25.000	25.000	25.000	25.000	23.000	23.000	0	0	0	23.000
Advokatvagten for Glostrup-Brøndby Retskreds	7.500	7.500	9.000	10.061	10.100	10.100	0	0	0	10.100
Advokatvagten i Gentofte	30.000	25.000	25.000	30.000	25.000	25.000	0	0	0	25.000
Advokatvagten i Hvidovre	19.000	16.000	16.000	17.000	16.000	16.000	0	0	0	16.000
Herningadvokaternes Retshjælp	30.415	30.415	40.056	48.072	41.500	35.994	0	0	5.506	41.500
Arbejdernes Retshjælp i Silkeborg	275.000	432.278	352.711	590.000	410.000	355.599	18.130	0	54.401	428.130
Dannerhusets Rådgivning	35.000	35.000	25.990	25.000	14.000	14.000	945	0	0	14.945
Advokatvagten på Bornholm	8.400	9.800	0	0	0	0	0	0	0	0
Advokatvagten i Nykøbing Falster	55.518	43.980	54.000	42.000	42.000	36.427	0	5.573	0	42.000
Den Grønlandske Retshjælp	50.000	54.681	53.500	75.000	66.500	57.676	0	0	8.824	66.500
Frederiksbjerg Retshjælp	17.500	18.339	26.447	32.000	32.000	27.754	0	0	4.246	32.000
Færøernes Retshjælp *	244.000	255.000	255.000	305.000	305.000	305.000	0	0	0	305.000
Advokatvagten i Lyngby-Taarbæk	33.000	0	20.000	20.000	17.000	17.000	0	0	0	17.000
Advokaternes Retshjælp i Haderslev	25.000	22.500	24.700	38.000	33.000	28.621	0	0	4.379	33.000
Faaborg Advokatvagt	17.000	7.000	15.000	14.000	14.000	14.000	0	0	0	14.000
Advokatvagten i Hedehusene	22.759	31.187	35.000	44.000	44.000	38.162	0	0	5.838	44.000
Advokatvagten i Skagen	6.000	5.000	5.000	7.000	7.000	7.000	0	0	0	7.000
Ringe Advokaternes Retshjælp	16.000	16.000	16.000	30.000	16.000	16.000	0	0	0	16.000
Retshjælpen i Vestergade	310.500	310.500	349.595	353.500	304.000	263.663	20.257	40.337	0	324.257
Advokatvagten i Allerød	8.000	9.000	9.800	26.500	8.500	8.500	0	0	0	8.500

Navn	2006	2007	2008	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Advokatvagten i Køge Retskreds	64.000	49.000	7.500	82.537	59.000	51.172	0	7.828	0	59.000
Advokatvagten i Kongens Enghave	13.125	16.500	17.000	17.000	15.500	15.500	0	0	0	15.500
Advokatvagten i Christiansfeld	6.350	8.000	12.400	15.000	13.000	13.000	0	0	0	13.000
Advokatvagten i Valby	7.150	7.400	9.360	7.975	8.000	8.000	0	0	0	8.000
Retshjælpen i Roskilde	96.000	147.787	160.224	197.720	151.600	131.485	9.571	0	20.115	161.171
De Jurastuderendes Retshjælp	10.000	11.622	32.941	11.622	11.622	11.622	19.413	0	0	31.035
Arbejdernes Retshjælp i Ringkøbing Amt	40.000	36.947	57.296	169.375	58.400	50.651	4.102	0	7.749	62.502
Advokatvagten i Grindsted og Billund	20.000	20.500	20.600	24.141	24.141	24.141	0	0	0	24.141
De Jurastuderendes Retshjælp (Syddansk)		35.390	23.800	50.749	32.000	27.754	5.098	0	4.246	37.098
	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt
	9.114.446	10.423.326	10.899.965	13.335.750	10.774.194	9.473.600	574.158	507.773	792.820	11.348.351

*) Færøernes Retshjælp er ikke omfattet af reglerne i tilskudsbekendtgørelsen.